

**K NAVRHOVANEJ ZÁKONNEJ ÚPRAVE POSTAVENIA
A ROZHODOVANIA ŠTÁTNEJ SPRÁVY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

**ON THE PROPOSED LEGAL REGULATION OF STATE
ADMINISTRATION OF ENVIRONMENT'S PLACE AND DECIDING
IN THE SLOVAK REPUBLIC**

**SOŇA KOŠIČIAROVÁ
LINDA WÁCLAVOVÁ**

Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, Katedra správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva

Abstrakt

Starostlivosť o životné prostredie je funkciou štátu. Štát túto svoju funkciu vykonáva prostredníctvom vykonávateľov štátnej správy životného prostredia, ktorými sú jednak orgány štátnej správy ako aj orgány územnej samosprávy. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pripravilo návrh nového zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie, ktorým by malo dôjsť k redukcii orgánov štátnej správy a zároveň by malo dôjsť k optimalizácii a racionalizácii správy v oblasti životného prostredia.

Kľúčové slová

reforma štátní správy, optimalizace štátní správy, racionalizace štátní správy, slovenské ministerstvo životního prostředí, místní samospráva, vertikální/horizontální koncentrace štátní správy, dekoncentrace štátní správy, slovenská inspekce životního prostředí, delegace ve štátní správě

Abstract

One of the state functions is taking care of environment. The Slovak republic executes this function through state bodies as well as through regional municipalities. The Slovak ministry of environment had recently prepared a proposal of a new act on reorganization of the state

administration in the environmental sphere. The aim of this proposal is to reduce the number of state bodies and furthermore to optimize and rationalise the state administration in environmental sphere.

Key words

reform of state administration, optimisation of state administration, rationalisation of state administration, Slovak ministry of environment, regional municipality, vertical/horizontal concentration of state administration, deconcentration of state administration, Slovak environment inspection, delegation of state administration

Vývoj zákonnej úpravy postavenia štátnej správy životného prostredia

Starostlivosť o životné prostredie je **funkciou štátu**, ktorý – podľa čl. 44 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky – dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov. Štát túto svoju funkciu vykonáva prostredníctvom **vykonávateľov štátnej správy životného prostredia**, ktorými sú jednak **orgány štátnej správy**, jednak **obce a vyššie územné celky** plniace úlohy miestnej štátnej správy starostlivosti o životné prostredie v rozsahu ustanovenom zákonmi.

Ak teda máme hovoriť o reforme štátnej správy v oblasti starostlivosti o životné prostredie, mali by sme v záujme komplexnosti hovoriť aj o **zákonnej úprave postavenia územnej samosprávy** v tejto oblasti. Pripravované legislatívne zmeny v postavení štátnej správy životného prostredia sa však **netýkajú kompetencií obcí a vyšších územných celkov**, a preto uvedieme len ten fakt, že doterajší vývoj na Slovensku sa vo vzťahu k územnej samospráve – napriek určitým decentralizačným krokom – prejavuje ako proces uplatňovania **princípu delegácie štátnej správy** týmto neštátnym subjektom. To znamená, že zákonodarca síce rozširuje okruh úloh územnej samosprávy v oblasti ochrany životného prostredia, ale táto má z právneho hľadiska charakter výkonu úloh štátnej správy.¹

---

¹ Úlohy miestnej štátnej správy v oblasti starostlivosti o životné prostredie prenesené na ne zákonom vykonávajú obce a samosprávne kraje v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi (napr. zákon č. 364/2004 Z. z., zákon č. 223/2001 Z. z., zákon č. 478/2002 Z. z., zákon č. 543/2002 Z. z., zákon č. 139/2002 Z. z., zákon č. 442/2002 Z. z.).

Āký bol doterajší vŕvoj postavenia orgĀnov ŗtĀtnej sprĀvy pre ŗivotnŕ prostredie v Slovenskej republike?

Vo vŕeobecnosti moŕno uviesť, ŗe takmer kaŕdĀ vlĀda sa v rĀmci svojho programovŕho vyhlĀsenia zaviazala rieŕiť otĀzky spojenŕ s reorganizĀciou verejnej sprĀvy. Politickŕ pohľad na otĀzku organizaĀnej vŕstavby ŗtĀtnej sprĀvy sa menil v jednotlivŕch volebnŕch obdobiach a to tak, ŗe sa **striedavo uplatňoval princĀp horizontĀlnej koncentrĀcie a princĀp horizontĀlnej dekoncentrĀcie**.

VlĀda VladimĀra MeĀiara presadila **zĀkon NR SR Ā. 222/1996 Z. z. o organizĀcii miestnej ŗtĀtnej sprĀvy a o zmene a doplnenĀ niektorŕch zĀkonov**, ktorŕm sa na vŕkon miestnej ŗtĀtnej sprĀvy zriadili krajskŕe a okresnŕe ŕrady. Boli prĀvnickŕmi osobami vykonĀvajŕcimi ŗtĀtnu sprĀvu v ŕzemnŕch obvodoch – kraj, okres. Z dŕvodu verejnŕho zĀujmu, najmĀ na pribliŕenie ŗtĀtnej sprĀvy obĀanom, krajskŕ ŕrad mohol zriaďiť na vŕkon ŗtĀtnej sprĀvy stĀle alebo doĀasnŕ pracovisko okresnŕho ŕradu aj mimo sĀdla okresnŕho ŕradu a urĀiť obce patriace do pŕsobnosti tohto pracoviska. Predmetnŕ zĀkon presadzoval **princĀp horizontĀlnej koncentrĀcie ŗtĀtnej sprĀvy**, nakoľko zruŕil ŗpecializované orgĀny miestnej ŗtĀtnej sprĀvy (okresnŕe a obvodnŕe ŕrady ŗivotnŕho prostredia, oblastnŕe lesnŕe ŕrady a lesnŕe ŕrady, okresnŕe veterinĀrne sprĀvy, pozemkovŕe ŕrady atď.). Namiesto nich vznikli krajskŕe a okresnŕe ŕrady vykonĀvajŕce ŗtĀtnu sprĀvu na zĀkonom vymedzenŕch ŕsekoch (napr. v na ŕseku tvorby a ochrany ŗivotnŕho prostredia, poľnohospodĀrstva, lesnŕho hospodĀrstva a poľovnĀctva, pozemkovŕch ŕprav, ŗtĀtnej veterinĀrnej starostlivosti). Okresnŕ ŕrad pŕsobil ako prvostupňovŕ sprĀvny orgĀn a odvolacĀ orgĀn vo veciach, v ktorŕch rozhodovala v prvom stupni obce, a krajskŕ ŕrad ako druhostupňovŕ sprĀvny orgĀn.

S nĀstupom vlĀdy MikulĀŕa Dzurindu sa zaĀala etapa presadzovania **princĀpu decentralizĀcie ŗtĀtnej sprĀvy a horizontĀlnej dekoncentrĀcie ŗtĀtnej sprĀvy**.

Prvŕm zĀkonom prinĀŕajŕcim zmeny v organizaĀnom usporiadanĀ miestnej ŗtĀtnej sprĀvy bol **zĀkon Ā. 515/2003 Z. z. o krajskŕch ŕradoch a obvodnŕch ŕradoch a o zmene a doplnenĀ niektorŕch zĀkonov**. Zruŕil okresnŕe ŕrady, Āl. I zĀkona NR SR Ā. 222/1996 Z. z. a ustanovil obvodnŕe ŕrady ako miestne orgĀny ŗtĀtnej sprĀvy na ŕsekoch vŕeobecnej vnŕtornej sprĀvy, ŗivnostenskŕho podnikania, civilnej ochrany a riadenia ŗtĀtu v krĀzovŕch situĀciĀch mimo Āasu vojny a vojnovŕho stavu. Uvedenŕ zĀkon bol vŕak len jednŕm z tŕch, ktorŕ v tomto

období zakotvili vznik **samostatných špecializovaných miestnych orgánov štátnej správy**. To bolo úlohou aj **zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (ďalej len „zákon č. 525/2003 Z. z.“).

Súčasná zákonná úprava postavenia orgánov štátnej správy životného prostredia

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. **orgánmi štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia** na Slovensku sú: a) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, b) krajské úrady životného prostredia, c) obvodné úrady životného prostredia, d) Slovenská inšpekcia životného prostredia.²

Podľa § 16 zákona č. 575/2001 Z. z. **ústredným orgánom štátnej správy** pre tvorbu a ochranu životného prostredia je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Na plnení úloh, ktoré úzko súvisia so starostlivosťou o konkrétne zložky životného prostredia a s využívaním prírodných zdrojov, sa však podieľajú **aj ďalšie ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy**, s ktorými Ministerstvo životného prostredia SR **spolupracuje**.

Slovenská inšpekcia životného prostredia je podľa § 9 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. odborný kontrolný orgán, ktorý:

- a) vykonáva štátny dozor vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi,
- b) ukladá pokuty vo veciach starostlivosti o životné prostredie,
- c) vykonáva miestnu štátnu správu na úseku integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia podľa zákona č. 245/2003 Z. z.,
- d) vykonáva ďalšiu činnosť vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu osobitných predpisov,

---

² Právne postavenie ústredných a miestnych orgánov štátnej správy, ktoré plnia úlohy v tejto oblasti, vymedzujú aj:

- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov,
- osobitné zákony, ktoré podrobne upravujú kompetenciu príslušných orgánov v jednotlivých oblastiach starostlivosti o životné prostredie (napr. pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pri prevencii závažných priemyselných havárií, pri ochrane prírody a krajiny, pri ochrane vôd atď.).

e) vykonáva štátny dozor vo veciach dosiahnutia cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej úrovni a na regionálnej úrovni akciami, na ktoré bola poskytnutá podpora z Environmentálneho fondu.

Miestnymi orgánmi štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia sú **krajské a obvodné úrady životného prostredia**, ktoré vykonávajú štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vo svojich územných obvodoch (ich sídla a územné obvody sú uvedené v prílohe č. 1 zákona č. 525/2003 Z. z.). V súčasnosti na Slovensku existuje 8 krajských a 46 obvodných úradov životného prostredia.³

Krajský úrad životného prostredia:

a) vykonáva v druhom stupni štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni konajú obvodné úrady životného prostredia, ak osobitný predpis neustanovuje inak,

b) riadi a kontroluje výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obvodnými úradmi životného prostredia.

Krajský úrad životného prostredia riadi a za jeho činnosť zodpovedá **prednosta**, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky na návrh ministra životného prostredia.

Obvodný úrad životného prostredia vykonáva štátnu správu starostlivosti o životné prostredie v prvom stupni (v druhom stupni len vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec). Obvodný úrad životného prostredia, ktorý je bez právnej subjektivity organizačne začlenený do krajského úradu životného prostredia, v **administratívno-správnom konaní koná samostatne**.

---

³ Popri krajských a obvodných úradoch životného prostredia pôsobia aj ďalšie územné orgány štátnej správy, ktoré vykonávajú zákonom ustanovené úlohy v oblasti ochrany zložiek životného prostredia alebo využívania prírodných zdrojov. Sú to:

- krajské a obvodné lesné úrady (zákon č. 326/2005 Z. z.),
- obvodné banské úrady (zákon č. 51/1988 Zb.),
- krajské stavebné úrady (zákon č. 608/2003 Z. z.),
- krajské a regionálne veterinárne a potravinové správy (zákon č. 39/2007 Z. z.),
- krajské a obvodné pozemkové úrady (zákon SNR č. 330/1991 Zb.),
- krajské pamiatkové úrady (zákon č. 49/2001 Z. z.)

Obvodný úrad životného prostredia riadi a za jeho činnosť zodpovedá **prednosta**, ktorého vymenúva a odvoláva prednosta krajského úradu životného prostredia so súhlasom ministra životného prostredia.

Krajské a obvodné úrady životného prostredia môžu zriadiť pre štátnu správu starostlivosti o životné prostredie **odbory**. Podrobnosti o ich organizácii ustanovujú ich **štatúty**. Štatút krajského úradu životného prostredia je oprávnený vydať minister životného prostredia; štatút obvodného úradu životného prostredia je oprávnený vydať prednosta krajského úradu životného prostredia.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 525/2003 Z. z. môžu krajské úrady životného prostredia a obvodné úrady životného prostredia vydávať pre svoj územný obvod **vyhlášky** vo veciach starostlivosti o životné prostredie. Tieto všeobecne záväzné predpisy s obmedzenou územnou pôsobnosťou sa povinne uverejňujú vo **Vestníku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky**.

Podľa § 11 zákona č. 525/2003 Z. z. krajský, obvodný úrad životného prostredia a inšpekcia pri výkone svojej činnosti **spolupracujú** navzájom, s inými štátnymi orgánmi, s orgánmi územnej samosprávy a s inými právnickými osobami a občianskymi združeniami pôsobiacimi vo veciach starostlivosti o životné prostredie.

Nový návrh zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie

Z textu **Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky** vyplýva, že zámerom vlády Róberta Fica v oblasti verejnej správy ako vrcholného orgánu výkonnej moci v najbližšom období bude „aby orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy svojou činnosťou uľahčovali život občanom, ako aj právnickým osobám. Na tento účel považuje za potrebné vykonať analýzu vývoja a súčasného stavu verejnej správy s cieľom postupne riešiť otvorené problémy a dosiahnuť tak vyššiu efektívnosť administratívnych a vecných služieb poskytovaných jej štruktúrami na jednotlivých úrovniach. Analýza má posúdiť aj možnosti zredukovania organizačnej členitosti a personálnej náročnosti krajských štruktúr štátnej správy, ako aj možnosti prenesenia niektorých ďalších kompetencií v zabezpečovaní verejných služieb na orgány územnej samosprávy.“

Uznesením vlády SR č. 791 z 28. septembra 2006 bola schválená **osnova analýzy vývoja a súčasného stavu verejnej správy**. Jedným zo schválených **kritérií pre vykonávanie analýz vývoja a súčasného stavu štátnej správy** je frekventovanosť a kvalita výkonu štátnej správy a výkon štátnej správy v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy.

V rámci **frekventovanosti a kvality výkonu štátnej správy** sa musí hodnotiť:

1. Rozhodovacia pôsobnosť orgánov miestnej štátnej správy v správnom konaní – počet vydaných rozhodnutí a počet oprávnených odvolaní voči prvostupňovým rozhodnutiam orgánov verejnej správy vydaným v oblasti výkonu štátnej správy.
2. Počet iných úkonov rozhodujúceho charakteru v oblasti štátnej správy (napr. poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií)
3. Počet prejednaných priestupkov.
4. Počet vybavených sťažností podaných na postup úradov.
5. Frekventovanosť výkonu štátnej správy podľa jednotlivých úsekov štátnej správy a v tom počet vydaných prvostupňových rozhodnutí, ktorý pripadá na jedného obyvateľa v obvode pôsobnosti obvodného úradu a ďalšieho prvostupňového orgánu špecializovanej miestnej štátnej správy.

V rámci **výkonu štátnej správy v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy** sa musí hodnotiť:

1. Počet všeobecne záväzných nariadení vydaných v oblasti štátnej správy a oblasť, ktorá je nimi upravená.
2. Výkon štátnej správy v správnom konaní
  - a) počet vydaných rozhodnutí,
  - b) počet odvolaní, ktorým bolo vyhovené.
3. Počet iných úkonov rozhodujúceho charakteru na jednotlivých úsekoch štátnej správy okrem záležitostí fyzických osôb a právnických osôb, ktoré sú vybavované v správnom konaní.
4. Počet prejednaných a vybavených sťažností občanov na postupy obcí a samosprávnych krajov súvisiace s výkonom štátnej správy.
5. Spolupráca obcí a vyšších územných celkov s jednotlivými orgánmi miestnej štátnej správy, ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy pri zabezpečovaní výkonu štátnej správy.

6. Súčasný stav a účinnosť vnútorného kontrolného systému v samosprávnych krajoch a v obciach v oblasti preneseného výkonu štátnej správy.

Predmetné uznesenie vlády SR č. 791 z roku 2006 súčasne uložilo členom vlády **vykonať analýzu vývoja a súčasného stavu verejnej správy** podľa odvetvových úsekov štátnej správy, ktoré sú v pôsobnosti orgánov miestnej štátnej správy, vyšších územných celkov a obcí, a to podľa schválenej osnovy analýzy.

Na základe vykonanej analýzy Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pripravilo z vlastnej iniciatívy **návrh nového zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie**⁴, ktorý má zrušiť zákon č. 525/2003 Z. z. a navrhnúť reorganizáciu štátnej správy pre životné prostredie.

Návrh zákona je potrebné považovať za ďalší konkrétny legislatívny krok, ktorý signalizuje, že **ďalší vývoj verejnej správy na Slovensku sa po organizačnej stránke bude uberať cestou organizačnej redukcie druhostupňových územných orgánov štátnej správy.**

Prvou „legislatívnou lastovičkou“ v tomto smere sa v roku 2007 stala novelizácia **zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.** Zákomom č. 254/2007 Z. z. sa zrušili krajské úrady a pôsobnosť krajských úradov prešla na obvodné úrady a ministerstvá podľa osobitných zákonov.

Návrh zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie taktiež presadzuje **princíp vertikálnej koncentrácie**, uplatnenie ktorého bude na Slovensku znamenať predovšetkým posilnenie rozhodovacej činnosti ústredných orgánov štátnej správy (v dôsledku prechodu kompetencií zo zrušených územných orgánov štátnej správy na vyšší stupeň). I keď „celoplošné“ uplatnenie predmetného princípu môže priniesť predovšetkým úsporu finančných nákladov na činnosť štátnej správy, jeho „vedľajším efektom“ bude i to, že sa posilní **právomoc ústredných orgánov štátnej správy.** Ústredný orgán štátnej správy by však mal byť – podľa názoru právnej teórie – predovšetkým **konceptným centrom výkonu štátnej správy** v príslušnej oblasti.

---

⁴ Predmetom analýzy tohto príspevku je text návrh zákona, ktorý prešiel v zmysle Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky tzv. medzirezortným pripomienkovým konaním a bol predložený na prerokovanie poradného orgánu vlády – Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky dňa 16. októbra 2007.

Prijatím nového zákona by malo dôjsť k zrušeniu krajských úradov životného prostredia a „k optimalizácii počtu obvodných úradov životných prostredie (zníženiu ich počtu približne o 26 %)“. Orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie by mali byť **Ministerstvo životného prostredia SR, obvodné úrady životného prostredia a Slovenská inšpekcia životného prostredia**. Podľa všeobecnej časti dôvodovej správy k návrhu zákona predkladateľ si od tohto kroku sľubuje **optimalizáciu a racionalizáciu správy** starostlivosti o životné prostredie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky by – podľa návrhu zákona – malo, popri svojich typických funkciách ústredného orgánu štátnej správy (riadenie a kontrola výkonu štátnej správy vykonávanej územnými orgánmi štátnej správy a Slovenskou inšpekciou životného prostredia), v rámci **správneho konania**:

- preskúmať právoplatné rozhodnutia obvodného úradu životného prostredia, inšpekcie a správcu vodohospodársky významných tokov a
- rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiam obvodného úradu životného prostredia.

Navrhovaná formulácia nového zákona, podľa ktorého ministerstvo preskúmava právoplatné rozhodnutia, je problematická, a to vzhľadom na platné znenie § 65 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Podľa neho totiž právoplatné rozhodnutie môže preskúmať správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Ministerstvo však takýmto správnym orgánom nemôže byť v prípade, ak proti rozhodnutiu obvodného úradu životného prostredia bolo podané odvolanie, o ktorom rozhodovalo ministerstvo ako odvolací správny orgán. Podľa platného správneho poriadku by tak musel právoplatné rozhodnutie preskúmať vedúci ústredného orgánu štátnej správy, t. j. minister životného prostredia na základe ním ustanovenej osobitnej komisie. Keďže ministerstvo nie je de iure minister, predkladateľ návrhu zákona by sa mal zamyslieť nad tým, či predmetné ustanovenie z textu zákona pre túto nepresnosť nevypustiť, a to nielen pre jeho nepresnosť, ale aj pre jeho nadbytočnosť (príslušnosť správneho orgánu na preskúmanie právoplatného rozhodnutia možno totiž odvodiť z platného správneho poriadku). Ak sa tak však aj stane, je tu ešte jeden problém, ktorý sa odstránením tejto formálnej chyby v rámci legislatívneho postupu nevyrieši. Máme na mysli skutočnosť, že nová koncepcia zákona **spôsobom posilňuje rozhodovaciu činnosť vedúceho ústredného orgánu štátnej správy**. Z tohto dôvodu by bolo preto vhodné

následne prehodnotiť platnú právnu úpravu kompetencií prvostupňových orgánov štátnej správy životného prostredia upravenú v osobitných zákonoch (t. j. zákonoch regulujúcich ochranu prírody krajiny, ochranu ovzdušia, vôd, odpadové hospodárstvo atď.) a **de lege ferenda vertikálne dekoncentrovať právomoc z ústredného orgánu štátnej správy na miestne orgány štátnej správy.**

Obvodné úrady životného prostredia majú byť podľa nového zákona **orgánmi štátnej správy s právnou subjektivitou**, ktorú podľa platnej právnej úpravy majú len krajské úrady životného prostredia.

Presadzovanie **verejného záujmu** v rámci starostlivosti o životné prostredie v rámci svojej kompetencie zabezpečuje nielen štátna správa, ale aj samospráva.

Zdá sa, že rýchlosť prípravy návrhu zákona sa podpísala aj na takej obsahovej nepresnosti zákona akou je navrhované ustanovenie § 4 ods. 4 písm. d/, podľa ktorého „obvodný úrad životného prostredia rozhoduje **o odvolaní alebo o inom opravnom prostriedku** proti rozhodnutiu obce, ktorou sa rozhodlo o práve, právom chránenom záujme alebo povinnosti fyzickej alebo právnickej osoby“. Z hľadiska platnej právnej úpravy sú totiž slová „o inom opravnom prostriedku“ nadbytočné, nakoľko jediným riadnym opravným prostriedkom proti rozhodnutiu obce je odvolanie. Navyše, navrhovaný text zákona je v porovnaní s platným znením oveľa nepresnejší. Podľa platného znenia zákona č. 525/2003 Z. z. totiž obvodný úrad životného prostredia „vykonáva v druhom stupni štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec“. Z navrhovaného znenia tak „vypadla“ dôležitá časť, a to, že obvodný úrad životného prostredia by mal mať právomoc rozhodovať o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu starostu obce **len v prípade, že rozhodnutie bolo vydané pri plnení úloh miestnej štátnej správy prenesených na obec zákonom.**

Oveľa závažnejší problém však treba riešiť v súvislosti s navrhovanou právomocou obvodných úradov životného prostredia vo vzťahu k obciam v prípade, ak tieto na základe osobitného zákona plnia úlohy štátnej správy starostlivosti o životné prostredie. Podľa § 4 ods. 4 návrhu zákona „obvodný úrad životného prostredia kontroluje výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obcami“. Takáto zákonná právomoc právomoc miestneho orgánu štátnej správy by však bola v **rozpore s platným znením**

Ústavy Slovenskej republiky. Podľa jej čl. 71 ods. 2 „výkon štátnej správy prenesený na obec ... zákonom riadi a kontroluje vláda“. Vzhľadom na osobitné postavenie vlády Slovenskej republiky ako **vrcholného orgánu výkonnej moci** (čl. 108) nemožno z právneho hľadiska klásť znamienko rovnosti medzi vládou a miestny orgán štátnej správy. Z tohto dôvodu by bolo v rozpore s ústavou, ak by zákon zveril takúto právomoc inému vykonávateľovi štátnej správy než vláde.

Tento záver podporuje aj Nález Ústavného súdu SR (PL.ÚS 11/04.55), ktorým bol vyslovený nesúlads § 6 ods. 1 zákona č. 515/2003 Z. z. s čl. 71 ods. 2 ústavy. Ústavný súd SR rozhodol, že ústava zveruje riadenie a kontrolu výkonu štátnej správy prenesenej na obec alebo vyšší územný celok zákonom vláde, nie ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy. Tretia veta tohto ústavného článku síce vytvára priestor pre zákonnú úpravu podrobností spojených s realizáciou právomoci vlády, nie však takým spôsobom, že vláda svoju právomoc prenesie na ústredné orgány štátnej správy. Vzhľadom na metódu výkladu argumentum a minori ad maius je tak potrebné konštatovať, že ani súčasné platné znenie § 5 ods. 3 zákona č. 525/2003 Z. z., podľa ktorého „obvodný úrad životného prostredia kontroluje výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obcami“ nie je v súlade s predmetným článkom Ústavy Slovenskej republiky.

Referát na medzinárodnú konferenciu bol vypracovaný v rámci projektu VEGA „Kodifikácia správneho práva v kontexte s integráciou v rámci Európskej únie“, číslo projektu 1/4617/07.

Kontaktné údaje na autorov – email:

skosiciarova@truni.sk

linda@waclovova.sk